

IRAKASKUNTZA JARDUERA

1.- ESPARRU OROKORRA: JARDUERA ILDO HORREN DEFINIZIOA

JUSTIFIKAZIOA

Ikasleen eskola-emaitzak eta bizikidetzak hobetzeko, gelako irakaskuntza-jarduera ezinbesteko elementua da, batez ere curriculum eta metodologia garatzeari dagokion guztian, ikaskuntza-irakaskuntza-prozesuari dagokionean eta baliabide nahiz material didaktiko eta teknikoak erabiltzeari dagokionean.

Hamaika Esku programan parte hartzen duten ikastegi gehienetan, nabarmentzekoa da ikasgeletan erabiltzen den metodologia sakontasunean berrikusteko beharra. Ikasleen protagonismoa indartu behar da, garrantzia eman behar zaie planteatutako jardueri eta lehentasuna eman behar zaie interakzioei, ikaskuntzaren oinarria baitira. Ikasleak ikastera eta autonomiarantz motibatzea errazten edo sustatzen duten estrategiak bilatu behar dira, prozesuak ikasten ikasteko gaitasuna sakonduz.

Programaren HELBURUAK jarduera-ildo honetan:

HELBURUAK

- 1.- Ikaskuntza / irakaskuntza prozesuaren eraginkortasuna hobetzea, ikasle guztiengan hezkuntza-emaitza hoberenak lortzeko.
- 2.- Eguneratze didaktikoa eta, oro har, irakasleen asebetetze profesionala sustatzea.
- 3.- Eskolako giroa hobetzen eta ikasleek ikasketekiko motibazio hobe izan dezaten laguntzea.

LORPEN-ADIERAZLEAK:

- 1.- Aurrerapenak egin dira deskribatutako alderdietako batzuetan eta irakasleek hobekuntzak adierazi dituzte ikasleen hezkuntza-emaitzetan. Hori eskola-emaitzetan eta kanpo-ebaluazioetan islatzen da, gutxienez, programan parte hartzen duten ikastegien % 75ean.
- 2.- Ikastegien % 75ean, irakasleek esperientziaren balorazio positiboa egiten dute garapen eta asebetetze profesionalari loturiko alderdietan.

3.- Ikastegien % 75ean eskolako giroa hobetu dela eta ikasleek ikaskuntzarekiko duten jarrera eta motibazioa hobetu dela adierazi dute (irakasleek, familiek...).

ALDERDIA	Arloak: LORPEN MAILAK
-----------------	------------------------------

JARDUERA-ILDO HAU DEFINITZEN DUTEN ALDERDIAK

1. RAKASKUNTZA-IKASKUNTZA PROZESUAREN PLANGINTZA: Helburuak eta edukiak zehaztea. Baliabide digitalen erabileraren plangintza.
2. KASGELAREN ANTOLAKETA ETA KUDEAKETA INKLUSIBOA. Irakasleen esku-hartzeko inklusioa. Ikasleen partaidetza.
3. METODOLOGIA: jarduera-motak eta estrategiak (anitzak, indartzeko estrategiak, zabaltzeko estrategiak).
4. IKASLEAK ETA JARDUERA BERA EBALUATZEA: Ikasleen ebaluazioa. Irakaskuntza-jardueren ebaluazioa.

LANDU BEHARREKO FUNTSEZKO ALDERDIAK. AGER DAITEZKEEN LORPEN-MAILEN GRADAZIOA EDOTA LORPENEN ADIERAZLEAK.

Jarraian, jarduera-ildo honetako plana planteatzeko zenbait alderdi ageri dira.

Horietako bakoitzean zenbait arlo jasotzen dira eta horien barruan alderdi horiek ager daitezkeen arloak ezartzen dira.

Zenbait alderdi edo lan-esparrutan, lan maila ezarri dira, aurrerapenak bisualizatzeko aldera. 1. maila oinarrizko edo hasierako adierazpenarekin identifikatzen da. 2. maila ertaina da eta 3. eta 4. mailetan egoera aurreratuagoak eta bikaintasuna jasotzen dira. Beste kasu batzuetan, zerrenda bat egin da gradazioa adierazi nahi gabe; izan ere, aurrerapenak deskribatzen diren elementuak pilatuz lortuko baitira.

Bestalde, ez da deskribapen itxi bat, izan ere, dokumentu guztiarekin gertatzen den bezala, erabilerako esperientziak atal honen edukia hobetuko duten ekarpen berriak ekarriko ditu.

Gradazio edo zerrenda metagarri horrekin abiapuntua identifikatu nahi da eta hobekuntzarako eta aurrerapenak bisualizatzeko ahaleginak nora zuzendu adierazi nahi da.

<p>1. alderdia:</p> <p>Irakaskuntza/ikaskuntza prozesuaren PLANGINTZA</p>	<p><u>1.1.- Helburuak eta edukiak zehaztea</u></p> <p>1. maila</p> <ul style="list-style-type: none"> • Helburu, eduki eta jarduera gehienak ez datoz bat ikasleei dagokien curriculum ofizialarekin. Curriculuma ikasleen maila instrumentalera egokituta dago, haien gaitasunak eta aukerak kontuan hartu gabe. Lantzen diren helburuak eta edukiak, dagokion mailarekin alderatuta, ikasturte bat baino beheragokoak dira. • Ikasleen ezaugarriak aztertzen dira, haien hasierako gaitasun- eta ezagutza-maila, oso modu orokorrean. • Kultura desberdinekin loturiko edukien plangintza egiten da, une jakin batzuetan. • Irakasle bakoitzak bere programazio du. <p>2. maila</p> <ul style="list-style-type: none"> • Helburuak, edukiak, jarduerak eta ebaluazio-irizpideak dagokion testuliburuan ezarritakoak dira. ikasleen maila edo aniztasuna edozein dela ere. Aldaketa batzuk egin beharra ikusten da jarduera horietako batzuk errazteko. • Bilerak egiten dira familiarekin, ikasle bakoitzaren egoera zehaztasun handiagoz ezagutzeko. • kulturarteko-edukien programazioa sartzten da tutoretzetan eta curriculumeko beste arlo batzuetan zeharka eta behar den unean. • Programazioak irakasle guztien eskura daude. <p>3. maila</p> <ul style="list-style-type: none"> • Helburuak, edukiak, eta ebaluazio-irizpideak EAeko curriculum ofizialean ezarritakoak dira. Testuliburuko jarduera eta estrategien edota bestelako baliabideen plangintza egiten da helburuak lortzeko, ikasleen ezaugarriak eta premiak kontuan izanik eta helburuen lorpena erraztuko duten estrategia metodologikoak eta antolamendua planifikatuz. • failaren eta eskolaren arteko komunikazio sistematikoa egon dadin estrategiak programatzen dira, ikasleei eta familiei ebaluazio- eta sustapen-irizpideak, aurrerapenak adierazteko eta ikasleen interesen eta ahalmenen berri izateko. • Tutoretzan kulturarteko jardueren gauzatze sistematikoa planifikatzen da, eta baita beste kultura batzuetako eragileak bertaratu eta parte hartzeko estrategiak. • Programazio guztiak ezarritako curriculum-esparruaren arabera prestatzen dira:ikasleek ikasturte bakoitzean lortu beharreko helburuak eta edukiak (ezagutzak, trebetasunak, gaitasunak, jarrerak eta balioak). Irakasle guztiek ezagutzen eta onartzen dute. <p>4. maila</p> <ul style="list-style-type: none"> • Curriculum aberastua programatzen da. Zenbait arlotan curriculum-maila altuko edukiak sartzten dira. Metodologia-
--	---

estrategiak diseinatzen dira, ikasketa-prozesuan ikasle guztien parte-hartzea errazteko.

- Testuinguruaren aberastasuna indartzen da, familiak prestakuntza-ekintzetan eta ikasgelako partaidetzan inplikatu.
- Ikastetxean presentzia duten kultura guztien ahotsa kontuan izaten da sistematikoki arlo guztietan eta ikastetxearen bizitzan.
- Sail didaktikoak edota zikloak koordinatu egiten dira edukiak ez errepikatzeko. Koherentzia dago maila bereko programazioen artean eta bertikalean. Halaber, maila bakoitzean landu beharreko jarduera-programazio zehatz bat dago, ikaslea ezustean etortzen ez bada ere.

1.2.- Aniztasunarekiko arretaren plangintza

1. maila

- Ikasle guztientzat jarduera berdina prestatzen dira, hezkuntza-premia bereziak dituzten ikasleentzat izan ezik.
- ikasleen banakako zailtasunak aztertzen dira eta curriculuma egokitu egiten da. Curriculumarekiko distantzia handiagoa duten ikasleek programazio desberdina dute, ikasgelako programazio orokorrarekin loturarik gabea.

2. maila

- Testuliburua jarraitzen da, eta zenbait jarduera egokitzen dira zailtasun handiagoak dituzten ikasleentzat.
- ikasleen banakako zailtasunak aztertzen dira eta curriculuma egokitzen da. Curriculumarekiko distantzia handiagoa duten ikasleek programazio desberdina dute.
- Zailtasun handiagoak dituzten ikasleen familiei, ikasle horientzat prestatutako lanari buruzko berri ematen zaie.

3. maila

- Orotariko jarduerak, zabalak, ibilbide luzekoak planifikatzen dira, pentsarazten dutenak, baliabide desberdinak erabiltzea ahalbidetzen dutenak, zenbait lan sistematizatzeko aukera ematen dutenak, eta ikaskuntza autonomoa eta berdinen arteko lankidetzak sustatzen dutenak.
- Ikasle guztiekiko espektatiba altuak dira abiapuntua.
- Programazioa ikasle guztien eta dagokion mailaren ezaugarri, behar eta gaitasunetara egokituta dago.
- familia guztiek jasotzen dute informazioa, eta ikaslearen ikaskuntzak hobetzen laguntzeko jarraibideak ematen dira.

4. maila

- Ikasle bakoitza bere ikaskuntzarekin konprometitzeko estrategiak ezartzen dira (lana planifikatzea, egindako lana erregistratzea, portfolioak,...)
- Familiarekin landu eta adosten da, modu sistematikoan, eskolaren eta familiaren arteko lankidetzak, batez ere, behar handienak dituztenen kasuetan.
- hezkuntza-hitzarmenak egiten dira (familia-irakasleak-ikasleak), bereziki behar handienak dituztenen kasuetan.

1.3 Baliabide digitalen erabileraren plangintza

1. maila

	<ul style="list-style-type: none"> • IKTekin lotura duten jarduerak programatzen dira ikasgai batzuetan, ikasleen banakako ekimenez. <p>2. maila</p> <ul style="list-style-type: none"> • IKTen erabilera programatzen da, noizean behin, ikasgela guztietan. <p>3. maila</p> <ul style="list-style-type: none"> • IKTen erabilera programatzen da gela guztietan, noizbehinka eta modu sistematikoan, arlo edo ikasgai batean. <p>4. maila</p> <ul style="list-style-type: none"> • IKTak, modu sistematikoan, erabiltzen dira arlo eta ikasgai gehienetan, ikasleen ikaskuntza eraginkorragoa lortuz.
<p>2. alderdia:</p> <p>IKASGELAREN ANTOLAKETA ETA KUDEAKETA</p>	<p><u>2.1.- Irakasleen partaidetza inklusiboa</u></p> <p>1. maila</p> <ul style="list-style-type: none"> • zailtasunak dituzten ikasleei banakako arreta ematen zaie; oro har, ikastetxetik kanpo. • Zailtasun gehiago duten ikasleek, oro har, ikasgelan lan desberdina egiten dute. <p>2. maila</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zenbait errefortzu- eta laguntza-jarduera egiten dira ikasgelan. • ikasgelarako programatutako lana ikasle bakoitzaren gaitasunari egokituta dago (lan desberdinak) • Irakasleek kudeatzen dituzte ikastorduak, ikasleei hartutako erabakien berri emanaz. • Ikasle guztientzako zenbait jarduera komun programatzen dira, elkarki lagunduz eta pertsona helduaren laguntzaz egin ditzaketenak. <p>3 maila</p> <ul style="list-style-type: none"> • Programatutako jarduera gehienak ikasle guztiek elkarki lagunduz eta helduen laguntzarekin egiteko modukoak izateko pentsatuak daude. • Irakasle eta ikasle guztien ordutegiak antolatzen dira errefortzu- eta laguntza-saio gehienak ikasgelan egin daitezzen. • Ikasleek proposatzen dute nola erabili espazioa eta denbora, batzuetan, proposaturiko ikaskuntza-helburuen arabera. • Indartze- eta laguntza-jarduerak , gehien bat, ikasgelan gauzatzen dira. <p>5. maila</p> <ul style="list-style-type: none"> • Eskola-saioa heldu batek baino gehiagok parte hartzeko moduan antolatzen da. • Irakasleek saioaren plangintza egiten dute, tutoretzak eta berdinen arteko ikaskuntzak ahalbidetzeko.

	<ul style="list-style-type: none"> • Zailtasun-maila anitzeko ekintzak programatzen dira. errefortzu-eta sakontze-jarduerak antolatzen dira. • Eduki osagarri handiko errefortzu-jarduerak antolatzen dira egunero, eskola-ordutegi edo haren luzapenetik kanpo, hala nola: bidelaguna, tutorepeko liburutegia, berbalaguna. • ikasleek proposatzen dute nola erabili espazioa eta denbora, sistematikoki, proposaturiko ikaskuntza-helburuen arabera. <p><u>2.2.-Ikasleen parte-hartzea ikasgelan eta ikastetxearen antolaketa</u></p> <p>1. maila</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ikasmilako ordezkariak izendatuta daude. • Bizikidetza Behatokiko ordezkariak izendatuta daude. <p>2. maila</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ikasleen batzarrak antolatzen dira zenbait ikasgelatan, sistematikoki, eta gainerakoetan aldi behin, irakasleek kudeatuta. • Ikastetxeko ikasleen batzar orokorren bat antolatzen da. <p>3. maila</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ikasgelako batzarrak antolatzen dira, ikasgelan bertan izan beharreko bizikidetza-arauak lantzeko. • ikasmilako ordezkariak sistematikoki biltzen dira ikastetxe osoari dagokion gairen bat aztertzeko. • Gutxienez, ikastetxe osoko bi batzar orokor antolatzen dira. (ikasturtearen hasieran hobekuntza- eta aldaketa- proposamenak jasotzeko eta ikasturte amaieran, gauzatutakoa ebaluatzeko) <p>4. maila</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ikasgelako batzarrak egiten dira sistematikoki, bizikidetza, hezkidetza, genero-indarkeriaren prebentzioa, ikasketa eta abarrekin loturiko ikastetxeko lehentasunen bat programatu eta ebaluatzeko ikasleekin batera. • Ikasgela bakoitzeko ordezkariak ikastetxe osoari dagozkion gaiak adosten ditu, sistematikoki. • Ikasleek parte hartzen dute, ikastetxeko beste estamentu guztiekin batera, bizikidetza-arauren baten prestaketan, abian jartzean eta jarraipenean.
<p>3. alderdia:</p> <p>METODOLOGIA:</p>	<p><u>3.1.-Jarduera- eta estrategia-motak (askotarikoak, indartzeko, zabaltzeko), baliabide teknikoak.</u></p> <p>1. maila</p> <ul style="list-style-type: none"> • Irakaslearen ahozko azalpena eta zuzenketa dira eskola-saioren ardatzak; unetxo bat besterik ez zaio eskaintzen ikasleen banakako lanari. • banakako jarduerak ikasle guztientzat berdina dira, zailtasunak dituzten ikasleentzat izan ezik, horiek bestelako jarduerak baitituzte. • Ikasle guztiek dute IKTen erabilerari buruzko saioren bat. • Aldian behin, ikasleek binaka edo taldeka lan egiten dute. <p>2. maila</p> <ul style="list-style-type: none"> • Saio bakoitzean denbora eskaintzen zaio ikasleen banakako lanari, irakasleen azalpeneko denbora murriztuz. • Jarduera desberdinak proposatzen dira, ikasleen mailaren arabera. • Ikasturte batzuetan, ikasgelan pertsona heldu gehiago daudenean,

	<p>(gutxienez, hilean behin) estrategia hauetakoren bat gauzatzen da: elkarrekintza taldeak , proiektukako lanak, ikasketa kooperatiboa, literaturari buruzko solasaldiak, curriculumari buruzko solasaldiak, binakako irakurketak,...</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ikasle guztiek dute, astean behin, IKTen erabilerari buruzko saioen bat. • Ikasgelan, sistematikoki, binaka edo taldetan lan egiten da. • Noizean behin, hainbat ikasgelaren arteko babesean hartzeak egiten dira. <p>3. maila</p> <ul style="list-style-type: none"> • Saio bakoitzeko denbora gehiago eskaintzen zaio ikasleen lanari, nagusiki banakakoari, irakaslearen azalpenerako denbora murriztuz, eta sistematikoki zenbait saioetan talde-lana edo binaka egin beharrekoa sartzen da.. • Maila bakoitzari egokitutako jarduerak eta denentzako jarduerak konbinatzen dira.. • Ikasgela guztietan, heldu gehiago daudelarik bertan, astero edo hamabostero estrategia hauetako batzuk egiten dira: elkarrekintza taldeak , proiektukako lanak, ikasketa kooperatiboa, literaturari buruzko solasaldiak, curriculumari buruzko solasaldiak, binakako irakurketak, ... • hainbat arlotan IKTen erabilera eskatzen duten jarduerak gauzatzen dira. • Jarduera gehienak ikasleek elkarri eragiteko diseinatuta daude.. • Ikasleen ordutegiak antolatzen dira ikasgela desberdinen arteko babesean hartzeak egin ahal izateko. <p>4. maila</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ikasgela guztietan, astero, bi heldu bertan direlarik, jarduera hauetakoren bat egiten da: ikaskuntza kooperatiboa, lankidetzak-ikaskuntza edota proiektukako lanak. • Ikasgela guztietan, astero, jarduera hauetakoren bat egiten da: literaturari buruzko solasaldiak, curriculumari buruzko solasaldiak, babesean hartzeak, binakako irakurketa. • Antolatzen diren jarduerak ikasle guztientzat dira eta maila desberdinetan burutu daitezke, edo mailakatuak daude, ikasleen arteko lankidetzak eta laguntza errazteko. • Ikasgela guztietan, astero, heldu gehiago bertan direlarik, elkarrekintza-taldeak egiten dira. • Arlo guztietan, ohiko baliabide modura, erabiltzen dira IKTk. • Jarduera guztiak berdinen arteko laguntza eta banakako lana ahalbidetzeko diseinatuta daude. • Ikasleen ordutegiak antolatzen dira, sistematikoki ikasgela desberdinen arteko babesean hartzeak egin ahal izateko.
<p>4. alderdia:</p> <p>IKASLEEN ETA JARDUNAREN EBALUAZIOA</p>	<p><u>4.1.- Ikasleen ebaluazioa</u></p> <p>1. maila</p> <ul style="list-style-type: none"> • Irakasle bakoitzak bere irizpideak erabiltzen ditu, curriculum ofizialetik egokituak. • Ikasleek ebaluazio-irizpideak ezagutzen dituzte. • Azterketak dira ebaluatzeko oinarrizko baliabideak. <p>2. maila</p> <ul style="list-style-type: none"> • Irakasleek ebaluazio-irizpideak eta estrategiak ziklo edota

mintegika adosten dituzte, eta programazioekin bat datoz.

- Ebaluazio-irizpideak argitaratu egiten dira.
- Azterketaz gain, bestelako prozedurak erabiltzen dira ebaluatzeko (txantiloiak, ikasleen koadernoak,...).
- Autoebaluatzeko eta koebaluatzeko jardueraren bat egiten da.
- Irakasle bakoitzak emaitzak aztertzen ditu eta bere irakasle lanaren egokitasuna ebaluatzen du, bere programazioa hobetzeko zenbait aldaketa eginez.

1. maila

- Ebaluazio-irizpideak ikastetxearen curriculum-proiektuan ezarrita daude.
- Mintegi edota zikloek hainbat prozedura, estrategia, ebaluatzeko-tresna,... lantzen dituzte.
- ikasleek eta haien familiek ebaluazio-irizpideak ezagutzen dituzte.
- Ebaluatzeko prozedura eta estrategiak anitzak dira (ikaslearen jarraipen-txantiloia, hainbat eratako kontrolak, lan-koadernoak,...). Kontuan izaten dira ikasleen beharrak ebaluazio-formatuak prestatzean.
- Maiz egiten dira autoebaluazio eta koebaluazio jarduerak.
- Urtero aztertzen dira eskola-emaitzak, ondorioak ateratzen dira, eta emaitzen hobekuntza sustatzeko proposamenak egiten dira. Memorian jasotzen dira, beste batean erabiltzeko.

2. maila

- Ikasleen ebaluazioko erreferentzia ebaluazio-irizpideak eta curriculum ofizialean eta ikastetxearen curriculum-proiektuan ezarritako adierazle edo estandarrak dira.
- Ebaluazio-tresnak bat datoz ikaskuntzaren helburuekin eta curriculum-esparruarekin, eta ikasle guztiak dute ikasitakoa azaltzeko aukera.
- Ikasleek eta haien familiek ezagutzen dituzte ikasketak ebaluatzeko irizpideak, estrategiak, baliabideak, ...
- Ebaluatzeko prozedurak eta estrategiak anitzak dira (ikaslearen jarraipenerako txantiloiak, kontrol-mota bakoitzak dagozkion denbora eta estrategiak ditu, Portfolioen erabilera, autoebaluazio eta koebaluaziorako tresnak, ataza desberdinak ebaluatzeko errubrikak,...) Ikaslearen premiak kontuan izaten dira ebaluazio-formatuak prestatzean.
- Sistematikoki egiten dira autoebaluazio- eta koebaluazio-jarduerak.
- Ebaluazio bakoitzaren ondoren, ziklo eta mintegiek aztertu egiten dituzte eskola-emaitzak, jarduerak, baliabideak, prozedurak, irakaslearen lana etab., ondorioak ateratzen dituzte eta emaitza horien hobekuntza sustatzeko proposamenak egiten dituzte.
- Ikasturtea amaitzean, eskola-emaitzak aztertzen dira, ondorioak atera eta emaitza horien hobekuntza sustatzeko proposamenak egiten dira. Familiei jakinarazten zaizkie eta memorian jasotzen dira, beste batean erabiltzeko.

4.2.-Irakasle-lanaren ebaluazioa

1. maila

- Irakasle bakoitzak, modu partikularrean, bere autoebaluazioa egiten du ikasturtearen amaieran. Taldeka aipatzen dira interesgarriak izan daitezkeen ondorioak.

	<p>2. maila</p> <ul style="list-style-type: none">• Irakasle bakoitzak bere autoebaluazioa egiten du, denen artean adostutako txantiloia erabiliz.• Ikasurte-amaierako ebaluazioan irakasleen autoebaluazioetako datuak eztabaidatzen dira. <p>3. maila</p> <ul style="list-style-type: none">• Irakasle bakoitzak bere autoebaluazioa denen artean adostutako txantiloia baten arabera jaso du, eta bere irakasle-koadernoan sartuta dago.<ul style="list-style-type: none">• Ikasurte-amaieran programazioak berrikusteko bilerak zehazten dira, eta ondorioak memorian jasotzen dira.• Ikasurtean zehar programazioen garapenaren jarraipena egiten da ikasgeletan, eta praktikak hala eskatuz gero, aldaketak egiten dira <p>4. maila</p> <ul style="list-style-type: none">• Ebaluazio bakoitzaren amaieran, aldian-aldian, ikasleen ikaskuntzarako antolatutako ekintzen eraginkortasuna balioztatzen da. Lan egiteko modu berriak edo bestelako ekintzak bilatu eta proposatzen dira ikasle guztiek ahalik eta gehien ikas dezaten.
--	--

2.- IKASTEGIARI LAGUNTZEKO TRESNAK

2.1.- PROPOSAMEN METODOLOGIKOAK:

PRINTZIPIOAK

1. Espektatiba altuak eta kultura arteko curriculuma.

Espektatiba altuak berebiziko baldintza dira ikaskuntza gertatuko bada, behar gehien dituzten ikasleak jardueretan parte har dezaten eta gaitasun kopuru handiagoa lor dezaten jarduerak diseinatzeko. Irakaskuntza-jardueraren abiapuntuak maximoen curriculum bat izan behar du, ikasle guztiek dituzten ikasteko ahalmenen konfiantzaren gainean eraikitzen dena, horiek garatzeko baliabideak jartzeko ziurtasunarekin.

Pertsona guztiak ditugu komunikatzeko eta ekiteko gaitasun unibertsal batzuk eta, horietatik abiatuta, eta testuinguru sozialen arabera, gaitasun batzuk beste batzuk baino gehiago garatzen ditugu (gaitasun akademikoak, gaitasun praktikoak, komunikazio-gaitasunak). Ikaskuntza / irakaskuntza estrategiak gaitasun unibertsal horietan oinarritzen direnean, ikasle guztiek jar ditzakete praktikan erabili ohi dituztenak baino ahalmen eta gaitasun gehiago, eta horrek gaitasun akademikoak garatzen laguntzen die. Abiapuntu horrek ikaskuntza-espektatiba positiboak sortzen ditu, ahamenetan zentratzen delako, eta ez urritasunetan, aukeretan, eta ez zailtasunetan. Horrek guztiak gizartean parte hartzeko eta gizartean eta lanean kanpo ez geratzeko beharrezko gaitasun akademikoak eta pertsonalak alaitz gehien garatzea errazten du.

2. Ikaskuntzaren zentraltasuna eta curriculuma aberastea

Kontua ez da helburuak egokitzea edo murriztea, baizik eta **ikaskuntzak bizkortzen dituzten** metodologiak erabiltzea, ikasle guztiak etengabe ikasten ari daitezen eta **eduki baliotsu eta konplexuak ikas ditzaten**.

Ezinbesteko eta oinarrizko ikaskuntzak aukeratu behar dira, lortuko direla bermatzeko.

Ikaskuntza instrumentalak eta hizkuntza-ikaskuntza sustatu behar dira alaitz goizen. Ikaskuntza akademikoekiko ingurunean zenbat eta pobreagoak izan, orduan eta gehiago sustatu beharko dira ikaskuntza horiek, irakaskuntza-prozesuak aberastuz. Baina ez da ahaztu behar, ikasleen ikaskuntza

instrumentala edozein izanik ere, guztiek dutela gaitasuna beren mailarekin erlazionatutako ikaskuntzak eta konplexuagoak egiteko.

Bestalde, nahiz eta ikasle jakin batek jarraitutako prozesua ez egokitu adinarengatik dagokion mailari, **ez da alde batera utzi behar bere mailari dagozkion ikaskuntzak lor ditzan aukera**; alegia, agertzen diren zailtasun edo berezitasunak kontuan hartuta, ikaskuntza bizkortzea ahalbidetzen duten estrategia eta egokitzapen metodologikoen bidez lan egin behar da.

Ikasgelak antolatu egin behar dira, guztiek beren hezkuntza-aukerak al bait gehien gara ditzaten, ezinbesteko gai guztien ikaskuntza bermatuz. Ikaskuntzarako ikastegi barruan eta horretatik kanpo dauden denborak berrantolatu eta areagotu behar dira.

Ikaskuntzarako giro egokiak sustatu behar dira. Ikasleak **ingurune aberatsen, curriculum-kalitatearen, hezkuntza kalitatearen eta ikaskuntza-bizkortzaileen** eraginpean jarri behar dira.

Curriculumak aberastu egin daiteke, edukiak aldatuz, bai sakontasunari eta bai hedapenari dagokionez, ikaskuntza-testuinguruak aldatuz (irekiak, interaktiboak eta autoerregulatuak), gelan giza baliabideak eta lan-metodologia antolatuz, autonomia sustatzen duten eta aukera askea ahalbidetzen duten jarduerak irekiak proposatuz, ikasle bakoitzaren gaitasun eta interesen arabera.

Esplorazio orokorreko, interakzioko eta talde laneko hezkuntza-jarduerak ugari egin daitezke, orobat ikerketa-proiektuak, lantegi espezifikoak... ikasleei interesatzen zaizkien gaiak lantzea ahalbidetzeko.

Aniztasun kulturala duten ikastegietan, gainera, garrantzitsua da gelako eta ikastegiko **kultura desberdinen presentzia eta errekonozimendua**, curriculumak eta bizikidetzak aberasten duten elementuak izaki, eduki akademikoen eta ikastegiko dinamiken barruan.

3. Interakzioa, ikaskuntzaren oinarri gisa.

Interakzioak ikaskuntzaren eta garapen emozional nahiz pertsonalaren oinarria dira. Prozesu kognitiboak al bait gehien garatzeko, **aniztasun handiko elkarrizketa- eta interakzio-espazioak sortu behar dira**; horietan, garrantzia eman behar zaie batzuen eta besteen ideiei eta ezagutzei, hartara, gainerako pertsonen ideien gainean eraiki ahal izateko, dagozkien ikaskuntza-edukiekiko.

Pentsamendua, norberarekiko elkarrizketa, barne-hizketa, **beste pertsona batzuekiko (beste haur batzuk eta helduak) elkarrizketaren bidez garatzen da.** Besteekiko elkarrizketa horren bidez,

interakzioen ondorioz, hobeto ulertzen da ikasi nahi dena, besteek gai bati buruz pentsatzen dutena eta dakitena, eta norberaren pentsamendua eta ezagutza aldatzen eta hedatzen da. Ez da beharrezkoa etxean ikaskuntza akademikoei loturiko interakzio gutxiago dituzten ikasleak hazteko zain egotea, izan ere, horrela diferentziak betikotu egiten dira. Ikasgela aldatuz, hizkuntza garatzeko espazioak sortuz, hitz eginez eta hizkuntza erabiltzeko moduak bizkortuz eta sustatuz, pentsatzeko moduak sortzen dira. Esplorazio-hizketa sustatzen duten interakzioak interakzio, desadostasun, jakingura epistemologiko, eztabaida eta elkarrizketa gehien dutenak dira eta horiek dira ikaskuntza-prozesuak sustatzen dituztenak: jabetzea, elkarrekin eraikitzea eta eraldatzea.

Ikaskuntza / irakaskuntza egoerak planteatu behar dira, **erronka kognitibo** handiagoa planteatzen dutenak, ikasleek duten ezagutza guztia erabiltzeko eta hori eraldatzeko. Pentsamendu kritikoa eta **interakzioak** sustatzen dituzten metodologiak sustatu behar dira, **ikasgai desberdinetan ikasten dutena eta ingurunean** ezagutzen dutena konektatzen laguntzeko.

4. Ikasgelako baliabideak modu inklusiboan antolatzea

1980ko hamarkadatik, nazioarteko komunitate zientifikoak argi utzi du ikasleak gaitasun, ezagutza eta abarren araberako talde homogeneotan bereizteak efektu negatiboak dituela, baita atzeratuen daudenei gelatik kanpo laguntza emateak ere, horrek are gehiago atzeratzen baititu. Halaber, ez da positiboa gela heterogeneoetan ikasle guztiekin modu homogeneoan lan egitea. Ezin dira pertsona guztiak berdin tratatu; izan ere, haien bariazio pertsonala eta aukeretan edo bagaje pertsonalean dituzten diferentziak estaltzen dira. Beharrezkoa da **desberdina izateko eskubidea** hezkuntza-berdintasunerako eskubidearekin **eta bikaintasunarekin** konbinatzea.

Aniztasun handia edo egoera zailean dauden ikasle asko dituzten ikastegietan, hori gerta dadin eta ikaskuntzak bizkortu daitezen, **heldu gehiagok egon behar dute** ikasgeletan (beste irakasle batzuk, praktikak egiten ari diren ikasleak, boluntarioak...), ikasle guztiak artatuta egon daitezen une oro.

Talde lanak ikasleei elkarri laguntzea, interakzioa, ikasitakoa azaltzea eta gauzak horrela zergatik egiten diren argudiatzea sustatzen du. Guztiek ekar dezakete beren bagaje kulturala, ikaskuntza-estrategiak... bai edukiak eta bai proposatutako dinamikak aberastuz.

Berdinen arteko ikaskuntzan guztiek ikasten dute: laguntzen duenak, ikaskideari ulertarazteko estrategia konplexuak abian jartzen dituelako; laguntza jasotzen duenak, ikasi beharrekua gertuagotik eta irakasleak eskain dezakeena baino sarriago jasotzen duelako.

Bestalde, garrantzitsua da ikasle guztiak albait curriculum- eta hezkuntza-ingurune aberatsenean egotea eta ikasgelan egotea, ikasleak kalitatezko interakzio-testuinguru batean murgilduta baitaude, helduak gela-taldera zuzentzen denean erabiltzen duen hizkuntza konplexuagoaren bidez.

5.- Aniztasunaren arreta: ikaskuntza-proposamen ugari.

Garrantzitsua da estrategia metodologiko ugari erabiltzea, pentsatzeko modu guztiak, pentsatzeko modu eta estrategia desberdinak, ikaskuntza-estiloak... kontuan har daitezen eta erantzun egokiena jaso dezaten.

AUKERATUTAKO LAN-ALDERDI GAKOETARAKO ORIENTABIDE METODOLOGIKOAK

1. arloa: IKASKUNTZA-IRAKASKUNTZA PROZESUA ANTOLATEZA:

- ***Ikasleen ezaugarriak, zailtasunak, aukerak... identifikatzea.***
 - Ikasleen ezaugarriak identifikatzean, garrantzitsua da **soilik urritasunetan ez zentratzea**, horrek zaildu egiten baitu espektatibak aldatzea eta ikaskuntza-prozesu egokia planifikatzea. Ikasleen **gaitasun praktikoak eta** uneko egoera eragin duten mugak hauteman behar dira. Ikaskuntza akademikoen hasierako maila erreferentziazkoa izango da hezkuntzazko esku-hartzearen aurrerapena baloratzeko, baina ez du esku-hartzea mugatuko.
 - Gaingitu beharreko **mugak identifikatzea**, esku hartzea arrakastaz gauzatuko bada. Muga batzuk ikaskuntzarekin eta bizikidetzarekin erlazionatuta daude, hala nola espektatiba baxuak, urritasunean oinarritutako pertzepzioa, minimoen curriculuma edo curriculum-moldatzeak, ikasgela barruko eta kanpoko bereizketa, hezkuntza-instituzioarekiko identifikazio-falta; diferentzia kulturaleri loturiko mugak: estereotipo kulturalak, elkarren balioak, ohiturak eta dinamikak ez ezagutzea eta ez ulertzea; kultura desberdinen erreferente-falta (pertsonalak nahiz curriculumari loturikoak); muga ekonomikoak eta baliabide-mugak; familiaren eta eskolaren arteko erlazioari loturiko mugak.
 - Ikasleak **hezkuntza-ibilbide desberdinetan** bereiz daitezten eragozte, horrek hobetzeko aukerei eta etorkizunean lana izateko aukerei eragiten baitie. Zenbait ibilbidek aukera sozialak eta hezkuntza-aukerak mugatzen dituzte. Gelako edo banakako curriculum-egokitzapenek, ezintasunik ez badago, are gehiago baztertzten ditu. Ezintasunik badago, curriculumarekin eta gelako jardurekin erlazionatuta egon behar dute.
- ***Curriculumaren aberastea eta ebaluazio-irizpideak definitzea.***
 - Ikasleen ikaskuntza-maila edozein izanik ere, ezinbestekoa da dagozkien mailak erreferentzia gisa kontuan hartzea, bai helburuetan eta bai edukietan. Input aberats eta pizgarria eskaini behar da. Bazterkeria-egoeran dauden edo gutxiengo kulturaletako kide diren ikasleekin minimoen curriculumaren lantzeak, oro har, kalitate akademiko eskasagoa izatea dakar, eta

curriculum aberastuarekin eta dagokien mailako lan-erritmoarekin kontaktuan egotea onuragarria da.

- Ikasturte edo ziklo bakoitzeko ebaluazio-irizpideak, etapa bakoitza amaitzean gaitasunen garapenaren gutxieneko mailak eta ebaluazio eta promozio-prozesuari buruzko erabakiak zehaztuta agertu behar dira Ikastegiaren Curriculum Proiektuan.
 - Maila bakoitzean lortu behar diren gutxieneko helburuak zein ikastetxeko curriculum-proiektuan onetsitako ebaluazio-irizpideak ikasturtearen hasieran jarriko dira jendaurrean.
 - Ikastegian dauden kultura desberdinen edukiak barne hartu behar dira.
- **Programazioak**
 - Gaitasunen araberako programazioa, curriculum formalaren eta ez-formalaren bidez lortzen den ikaskuntza mota bat dela kontuan hartzen duena; hori ikasleak agerian uzten du errealitatea proposatzen zaizkien jarduera eta ataza egokien bidez jarduteko, ebatzeko, ekoizteko edo eraldatzeko gai denean. Atazak zenbait testuingurutan egiten dira (pertsonalak, eskolakoak edo sozialak) eta eskumen bat edo gehiago garatzen dituzte eduki batzuen bidez, baliabide zehatzak erabiliz.
 - Programazioak ikuspegi horretatik aztertu behar dira, baliozkoak diren jarduerak mantenduz, gaitasunak garatzen laguntzen ez dutenak aldatuz eta horretan laguntzen duten ataza berriak barne hartuz.
 - Gaitasunak, horien ebaluazioa eta testuliburuak aukeratzeko irizpideak lantzeko metodologia egokienari buruzko hausnarketa.
 - **Sekuentzia didaktikoa**
 - Ikaskuntza-helburuak mugatu nahi dira (zer egingo dute eta zer ikasiko dute), egiten dena moldatzeko behar adinako malgutasunarekin, eta ikasleen erantzunen arabera irakasten da.
 - Ikaskuntza-helburu eta -edukiak jarduera globaletan integratuko dira, zentzua izan dezaten eta ikasleentzako esanguratsuak izan daitezten.
 - Sekuentzia didaktikoetan, prestatzen ari diren produktua probatzea ikaskuntzako elementu gakoa da, prestakuntza-ebaluazioa errazten duelako eta esku-hartzea eta probetan zenbait gai ebatzen laguntzen duelako, azken ekoizpen publikoa baino lehen.
 - Sekuentzia didaktikoetan, ikasleen arteko lankidetzak lantzen da, baita banakako hausnarketarako espazioak ere.
 - **Irakaslearen koadernoak**
 - **Koadernoak eguneroko jardueren adierazgarria da.** Horren helburua ikasturtean zehar gelan egiten diren ekintzen ondorioz sortzen diren erregistroak era bateratu baten jasotzea da. Erregistro hauen artean, irakaslearen bertaratzea, gelan landutakoa eta ikasleen ebaluazioaren ondorioz sortzen diren notak jasotzen dira besteak beste. Ikasturtea amaitzean koadernoak ikastetxean geratzeko da, hurrengo urteetako irakasleentzat lagungarri izan dadin.

2. arloa: IKASGELAREN ANTOLAMENDUA ETA KUDEAKETA INKLUSIBOA: espazioak, denborak, bizikidetzak, ikasteko giro egokia sortzea.

- Ikasgelak antolatu egin behar dira, pertsonak alaitz hezkuntza-aukera gehien eskuratu ahal izateko moduan, ezinbestekoa den oro ikasten dela bermatuz eta kolektibo guztiei baliabideak eskuratuz, hezkuntza-eremua onak lortzeko badira. Eskola barruko eta kanpoko ikaskuntzetarako dugun denbora **berrantolatu eta areagotu** behar da eta, aldi berean, espazio guztietan eduki akademikoei loturiko alaitz interakzio gehien sustatu behar dira partaidetzazko eta elkartasunezko giro batean: talde heterogeneoak, giza baliabideak berrantolatuta.
- Lan-esparru komun bat mantendu behar dugu, nahiz eta ikaskuntza-mailak desberdinak izan, ezintasuna duten ikasleak barne hartuta. Azken kasu horretan, honako estrategia hauek erabil daitezke: ikaskuntza-helburu malguak ezartzea (helburu espezifikoko ikasle batzuen

beharretara egokitzea, curriculum komuna erreferentziatzen hartuta); ikaskuntza-jarduerak egokitzea (helburuak lortzeko prozedurak aldatuz, helburua bera egokitu ordez, edo bien konbinazio bat).

- **Elkarrizketarako eta ikaskuntzarako espazioak sortzea.** Guztiek hurbileko garapeneko arlo desberdinak bete ditzaten beharrezkoak diren aniztasuna, interakzioa, eduki akademikoak eta pertsona helduak baditugu, bizitzaren ezagutza gelan sartzen da, ezagutza-funtsak sartzen dira, adimen kulturala erabiltzen dugu une oro eta ikaskuntzak bizkortzen dira.
- Ikaskuntza eta estrategia mota desberdinetarako espazioak eta denborak definitzea, non interakzioak eta lankidetzak **ikaslea erdigune eta protagonista** baitira; orobat ikasgela barruan esku hartuko duten pertsona helduak, uneak eta atzak zehaztea; irakasleen azalpen-uneak definitzea, luzeegiak izatea saihestuz.
- **Gelan bi irakasle izan ahal izateko** irakaskuntza-baliabideak antolatzea, betiere, posible denean, arlo instrumentalak lehenetsiz (matematika, hizkuntzak, euskara, gaztelania eta ingelesa...).
- **Gelan pertsona heldu desberdinen partaidetza erraztea eta antolatzea:** unibertsitateko ikasleak, beren ingurunean dauden erreferentzien bestelakoak eta aniztasuna ekar ditzaketenak; komunitateko eragileak, testuinguru arteko jarraitutasuna errazteko; landu nahi ditugun gaiak ezagutzen dituzten pertsona adituak; senideak (horiek dira baliabide onenetako bat, izan ere, interakzioak errazteko eta ikaskuntzak zentratzeko eskain dezaketen laguntza gainera, bizikidetzak hobetzen eta espektatibak hobetzen laguntzen dute, erreferente kultural desberdinak bermatzen dituzte, testuinguru arteko jarraitutasuna dakarte eta senideen eta irakasleen beren prestakuntza gisa balio du).
- **Adin desberdineko ikasleen arteko laguntzek** ikasle zaharragoei jadanik eskuratuta eduki beharke lituzketen ikaskuntza instrumentalak indartzea ahalbidetzen diete eta, aldi berean, beren adinari egokitutako rola eskaintzen dizkiete eta komunikazio-gaitasunak nahiz jarduera koordinatzeko gaitasunak garatzen dituzte. Era berean, ikasle gazteagoen ikaskuntza motibatze eta bizkortze balio dute: irakurketa-laguntza, matematika-laguntza, laborategi-laguntza, proiektuetan... Estrategia horrekin, batetik, ikasle zaharragoen ordutegia antolatzen da, ordutegiak aprobetxatuz, ordutegi-alternatiba edo -zabaltze gisa, eskolaz kanpoko ordutegia erabiliz gero. Bestetik, laguntza jasoko duen ikasgelan jarduera horretara eskaintako denborak eta espazioak argi zehaztean dira.
- **Ikasgelako batzarrak.** Horietan, ikasleak protagonistak dira gelako arauak prestatzen, egingo den lana antolatzen eta ezagutzen, ikasleen inplikazio eta aukerakiko mezu positiboekin. Gatazkei aurrea hartzeko lana egin behar da, 0 indarkeria sustatuz 0 urtetik aurrera.
- **Ikasgelan senide-bilerak**, bai taldeka eta bai banaka, berdintasunezko elkarrizketatik abiatuta. Lankidetzak, ikaskuntza-koordinazioa, arauekin lan egitean eta gatazkei aurrea hartzean. Familiek ikastegiko eta gelako zati sentitu behar dute. Talde-lana, irakasle-talde osoarena eta familiaena.

3. arloa: *METODOLOGIA, JARDUERA-MOTAK, ESTRATEGIAK (OROTARIKOAK, INDARTZEKO, ZABALTZEKO), BALIABIDE TEKNIKOAK...*

- **Curriculum aberastu** egin daiteke, edukiak aldatuz, bai sakonerari eta bai hedaturari dagokionez; ikaskuntza-testuinguruak aldatuz (irekiak, interaktiboak eta autoerregulatuak); gelako giza baliabideak eta lan-metodologia antolatuz; autonomia sustatzen duten eta aukera askeri bide ematen dioten jardura irekiak proposatuz, ikasle bakoitzaren ahalmen eta interesen arabera; gauzatzeko askotariko estrategiak erabiltzeko aukera ematen duten jardura itxiak: interakzioak, lankidetzak; konplexutasun-maila desberdineko jardura mailakatuak; aukera edo gauzatzeko-maila desberdinak dituzten jardura konplexuak...
- **Hezkuntza-jardura ugari** egin daitezke: esplorazio orokorra, interakzioa eta talde lana, ikerketa-proiektuak, lantegi espezifikoak, kultura desberdinei buruzko esperientziak, sorkuntza artistikoak...

- Garrantzitsua da **estrategia, metodologia, teknika eta ebaluazio-prozedura** ugari erabiltzea. Ikertzaileak metodo bat beste bat baino eraginkorragoa zela frogatzeaz kezkatzen ziren garai baten ostean, badirudi egoera onena metodoen konbinazio bat erabiltzea dela. Kontua, ez dezagun ahaztu, prestakuntza integrala eskaintzea da. Gakoa ez da metodoa, baizik eta guztien partaidetza maximoa bermatzea, erabiltzen den edozein metodotan, batez ere halako ikastegietan; horretarako, ezinbestekoa da partaidetza eta interakzio hori pizten duten pertsona gehiagoren presentzia izatea.
- Zenbait estrategiatan jadanik **pertsona helduak** daude, hala nola talde interaktiboetan. Beste batzuetan, hala nola lan kooperatiboan, lankidetzan, proiektu bidezko lanean, berdinen arteko tutoretzan, bikotekako irakurketan..., emaitza hobekak dituzte pertsona gehiago badaude (beste irakasle batzuk, irakasle-laguntzaileak, praktiketan dauden ikasleak, goragoko ikasturteetako ikasleak, ikasle ohiak, komunitateko eragileak) lankidetzan laguntzeko eta gidatzeko, batez ere aniztasuna oso handia denean edo ikastegia bazterkeria-egoerakoa bada.
- Literatura eta curriculum solasaldi dialogikoei esker, orotariko ikasleen interakzioari eta partaidetzari bide ematen zaio eta aurretiazko laguntzak antolatzea errazten da.
- Ikasgela barruko indartzea eta / edo ordutegia zabaltzearen ondorioz indartzea planteatzen da, ikasgelatik ez irteteak esan nahi duenagatik. Eskolaz kanpoko ordutegian egiten bada, prebentzioz edo aurrea hartzeko egiten da, hau da, hurrengo eguneko saioan egingo dena prestatzeko lan egiten da, saio bakoitza alaitz gehien aprobetxatu ahal izateko. Horrek esan nahi du erlazio estua dagoela eskolako jardueren eta eskolaz kanpoko jardueren artean, ikasgelako irakasleen eta eskolaz kanpoko ordutegiko irakasleen artean. Ikasgela barruan egiten bada, modu lehenetsian arlo instrumentaletan egitea planteatzen da. Pertsona helduek parte hartzen dutenean, ikasle guztiek banakako laguntza gehiago jasotzea errazten da.
- **Informazioaren eta komunikazioaren teknologiak** egungo gizartearen ezinbestekoak diren gaitasunak lantzeko: informazioa aukeratzea, prozesatzea eta aplikatzea. Gainera, motibazio-faktore garrantzitsua dira eta ikasgela barruko nahiz beste ikastegi, hiri edo herrialde batzuetako pertsonetarako lankidetzak errazten dute.

4. arloa: EBALUAZIOA: prozedurak, orotariko tresnak.

- Ikasleen emaitza akademikoak baloratzea garrantzitsua da. Era berean, garrantzitsua da prozesua ebaluatzea: zer irakasten da, nola irakasten da, zer ikasten da eta nola ikasten da. Horrela, irakasteko eta ikasteko prozesuari buruzko informazio garrantzitsua ematen zaie irakasleei, ikasleei eta familiei, eta prozesu hori ikasleen benetako beharretara egokitzeko aukera ematen du.
- **Ebaluazio-irizpideak:** Ikasleek helburuak zenbateraino barneratu dituzten baloratzeko erreferentziak dira. Zer eskatuko diegu ikasleei. Zer ebaluatuko dugun, arloko helburu orokorretatik abiatuz, eta zer eduki landuko ditugun helburu horiek lortzeko. Ebaluazio-irizpideei esker, garbi ikus daiteke zenbateraino garatu dituzten oinarritzko gaitasunak arlo edo irakasgai bakoitzean. Ebaluazio-irizpideak jokabide hautemangarrien bidez zehazten dira: jokabide hautemangarri horiek ebaluazio-adierazleak osatzen dituzte.
- **Ebaluazio-tresnak:** Orotariko ebaluazio-tresnak erabiltzea informazio esanguratsua jasotzeko.
- **Kalifikazio-irizpideak.** Kalifikazioa ebaluazio-prozesuaren ondoren hartzen den erabakietako bat da. Erabilitako ebaluazio-tresna bakoitzari ematen zaion pisua edo balioa adierazten dute kalifikazio-irizpideek. Era berean, tresna horietako bakoitzaren diseinuan berariaz adierazi behar da zer kalifikazio (puntuazio) izango duen galdera bakoitzak, item bakoitzak, alderdi bakoitzak...
- **Ebaluazioaren ondorioak.** Ebaluazioaren ondoren hartzen diren erabakiak dira, eta aniztasunari erantzuteko oinarria osatzen dute: Ikaskuntza-prozesuan, honako hauek izan daitezke: finkatzeko, egokitze edo zabaltzeko neurriak, curriculumak aberasteko neurriak...

Irakaskuntza-prozesuan eta programazioan bertan, aldaketak egin daitezke metodologian, irakasle-lanean, plangintzan

2.2.- AUKERATUTAKO JARDUERA-ILDOA EDO ALDERDIA LANTZEKO PLANGINTZARAKO ORIENTABIDEAK:

Irizpide orokor gisa, jarduera-ildoak eta garatu beharreko ekintzak hobekuntza-planean txertatzea komeni da, baldin eta ez badaude jadanik txertatuta, eta plan horrek jarduera-eskemarekin jarraitzea.

Orientabide orokorrak:

(Ikus plangintza-txantiloia, ebaluazio diagnostikotik ondorioztatutako hobekuntzarako esku hartzeko plana prestatzeko proposamenaren antzekoa dena)

- **HELBURUEN PROPOSAMENA:** Lortu nahi duguna argi deskribatzea.

Ikasleen emaitzak hobetzera orientatuta. Ikastegirako, maila baterako, talde jakin baterako edota ikasle jakin batzuentzako helburuak planteatu daitezke.

Helburu bakoitza lortzeko zer ahalmen dagozkion adieraziz osa daiteke.

Aniztasunari erantzutea ez da ahaztu behar.

- **ADIERAZLEEN PROPOSAMENA:** Jokabide, produktu... deskribatzea, betiere, zuzenean beha daitezkeenean eta helburua lortu dela adierazten dutenean. Ikasturte amaieran behatu nahi dena.

Ikaskuntza-prozesuei loturiko helburuen kasuan, ikaslea lortu nahi diren helburuak lortu al dituen baloratzeko aukera ematen duen jarduera batean kokatzea.

- **EKINTZEN PROPOSAMENA:** Helburuak lortzeko argi bideratuta egon behar dute. Ikasleen gaitasun eta aukeretara egokituta egon behar dute. Askotarikoak eta erakargarriak izan behar dute, akatsak ikasteko erabili behar dira, zailtasunaren arabera mailakatuta egon behar dute, guztien arrakastari bide eman behar diete, ikasleen aniztasunera egokituta egon behar dute...

- **TRESNEN PROPOSAMENA:** Lanerako / Segimendurako

- **BALIABIDEEN PROPOSAMENA:** Garrantzitsua da behar izan daitezkeen baliabideak aurreikustea

- **EBALUAZIO-PROZEDUREN PROPOSAMENA:** Irakaskuntza / ikaskuntza prozesuarekin eta emaitzak hobetzearekin erlazionatutako ondorioak lortzea. Ondorio horietatik eratorritako hobekuntza-proposamenak. Emaitzak ez badira espero zirenak, ez da etsi behar, prozesua aztertu behar da, kausak bilatu behar dira, berriro bideratu behar da eta saiateraino jarraitu behar da.

Ez da ahaztu behar jarduerak martxan jartzearen **ARDURADUNAK** ezartzea (hala nola jarduerak antolatzea eta horien segimendua egitea).

Adibideak:

- **Landuko den alderdia:** Ebaluazioa.
- **Garatu beharreko ekintzak:** Ziklo guztietan ebaluazio-tresna ugari erabiltzea adostea eta orokortzea.
- **Atazak:** Tresnak aukeratzea. Mota bakoitza erabiltzeari eta horren potentzialari buruzko prestakuntza. Abian jartzea eta baloratzea.
- **Helburuak:** Ikaskuntza-estilo desberdinei erantzutea eta ikasleei prestakuntza-ebaluazioa sustatzea.
- **Adierazlea:** Gelako erregistroa, eta hor ebaluazio-tresna desberdinak erabiltzen direla egiaztatzen da.
- **Segimenduaren arduradunak:** Ikasketa Burutza eta mintegietako / zikloetako irakasleak.
- **Denbora:** Ikasturte osoa.
- **Baliabideak:** Ariketak, galdetegiak, errubrikak, idatzizko frogak, ahozko frogak, behaketa-eskalak, portfolioak, praktikak, koadernoak, aurkezpenak, banakako lanak eta taldeko lanak euskarri desberdinetan, gelako behaketa zuzena, autoerregulazio-tresnak (orientazio-oinarriak, gelako koadernoak, gelako egunkariak, kontrol-zerrendak...), kontratu didaktikoa, autoebaluazioa, koebaluazioa...
- **Ebaluazioa:** Segimenduaren adierazleak, mintegien / zikloen memoria, ikasleen galdetegiak.

2.3.- PRESTAKUNTZA-PROPOSAMENA

PLANGINTZAN prestatzea: Ikaskuntzarako eta inklusiorako barrerak hautematea; curriculumak aberastea; programazioa; sekuentzia didaktikoak; kultura arteko curriculumak; irakaslearen koadernoak.

ESTRATEGIA METODOLOGIKOETAN ETA ANTOLAMENDU-ESTRATEGIETAN prestatzea: Aniztasun sozial eta kulturalari erantzuteko estrategiak; interakzioak, ikaskuntzaren oinarri gisa; Pertsonalizatutako tutoretza; Bi irakasle gelan; Berdinen arteko tutoretza; Irakaskuntza partekatua; Ikasketa kooperatiboa; Proiektuetan oinarritutako ikasketa; Ikasketa kolaboratiboa; Talde elkarreragileak; Tertulia literarioa dialogikoak; Tertulia kurrikular dialogikoak; Aberaste kurrikularra; Ikasgeletako boluntarioen laguntza; Kontratu pedagogikoak; Irakurketa-babesa; Aholkularitza; Adimen anitzak; Bikoteka irakurtzen/idazten; Atazen bidezko lana; IKT-en bidezko hezkuntza

EBALUAZIOARI buruzko prestakuntza: Ikasleen ahalmenak ebaluatzea; ikaskuntza-irakaskuntza prozesuak ebaluatzea; gaitasunak ebaluatzea; ebaluazio-tresnak.

2.4.- BESTE OHAR ETA IRADOKIZUN BATZUK.

- [Irakasleen lana hobetzea. Autoebaluazio-esperientzia bat.](#) Eusko Jaurlaritza, 2013
- [RUÉ, J. \(1999\). «La autoevaluación de los equipos docentes, una estrategia de mejora cualitativa de la escuela».](#) Educar 24,
- [Ebaluazio-irizpide minimoak definitzearen adibidea:](#)
- **Programazioak:**
 - [Programazio didaktikoak prestatzeko orientazioak](#)
 - [http://www.hezkuntza.ejgv.euskadi.net/r43-2459/es/contenidos/informacion/dig_publicaciones_innovacion/es curricul/adjuntos/14b curriculum/320005c Pub EJ programaciones c.pdf](http://www.hezkuntza.ejgv.euskadi.net/r43-2459/es/contenidos/informacion/dig_publicaciones_innovacion/es_curricul/adjuntos/14b_curriculum/320005c_Pub_EJ_programaciones_c.pdf)
 - [Programazio didaktikoak prestatzeko orientazioak](#)
 - [http://www.hezkuntza.ejgv.euskadi.net/r43-2459/eu/contenidos/informacion/dig_publicaciones_innovacion/eu curricul/adjuntos/14b curriculum/320005e Pub EJ programaciones e.pdf](http://www.hezkuntza.ejgv.euskadi.net/r43-2459/eu/contenidos/informacion/dig_publicaciones_innovacion/eu_curricul/adjuntos/14b_curriculum/320005e_Pub_EJ_programaciones_e.pdf)
 - *Leioako Berritzegunea Programazio bat egiteko gida*